

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Comisia securitate națională,
apărare și ordine publică

AMENDAMENT la proiectul de lege cu privire la veterani Nr. 194 din 25.06.2024 (la p.25 din sinteza amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor)

În conformitate cu prevederile art.59 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996, se înaintează prezentul amendament la proiectul de lege cu privire la veterani Nr.194 din 25.06.2024 și anume:

La articolul 9 alineatul (1) lit. b) va avea următorul cuprins:

b) au participat la acțiunile de asigurarea ordinii publice, păstrării integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, în perioada 19 august 1990 – 23 decembrie 1994 pe teritoriul Găgăuziei;
literele b), c), и d) sunt considerate lit. c), d) și, respectiv, e).

ARGUMENTARE:

Aceste modificări întocmit pe baza apelurilor repetate ale veteranilor Ministerului Afacerilor Interne ai organizației teritoriale a Găgăuziei cu această solicitare de către conducerea Ministerului Afacerilor Interne și deputaților în Parlament și prevăd egalizarea drepturilor veteranilor Ministerului Afacerilor Interne și SIS care au servit în unități staționate pe teritoriul Găgăuziei în perioada 1990-1994., cu veterani care au participat la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, în perioada 2 martie – 13 august 1992.

De remarcat că în această perioadă, au fost evitate acțiunile de luptă deschise pe teritoriul actualei Găgăuziei. Totuși, angajații structurilor respective și-au

desfășurat activitatea într-o situație politică și criminală extrem de complicată, practic apropiată de acțiuni de luptă, așa cum demonstrează evenimentele istorice scurte:

- în acești ani, de două ori a fost anunțată introducerea stării de urgență pe această teritoriul:

26 octombrie 1990 - Decretul Președintelui M. Snegur privind introducerea stării de urgență pentru o perioadă de două luni (începând cu ora 14:00, 26 octombrie) și a unei forme speciale de conducere sub conducerea Comitetului Provizoriu cu primul viceprim-ministru A. Sangheli;

- 28 martie 1992 - Decretul Președintelui Moldovei Mircea Snegur privind declararea stării de urgență, care prevedea dezarmarea formațiunilor militarizate din Transnistria și Găgăuzia și arestarea "criminalilor de stat";

- 24 mai 1992 - asasinarea angajatului Comitetului Raional de Partid din Ceadâr-Lunga, Sîrtmaci Georghe (decorat post-mortem cu Ordinul Ștefan cel Mare prin Decretul Președintelui);

- 23 ianuarie 1993 - asasinarea angajatului Comitetului Raional de Partid din Vulcănești, Novac Nicolae (decorat post-mortem cu Ordinul Ștefan cel Mare prin Decretul Președintelui);

- ianuarie 1993 - incendierea clădirii Inspectoratului de Poliție din Vulcănești;

martie 1993 - incendierea clădirii Inspectoratului de Poliție din Comrat și multe altele.

Adoptarea de către Parlament, pe 23 decembrie 1994, a Legii privind statutul juridic special al Găgăuziei a creat condiții pentru încheierea confruntării deschise și normalizarea situației politice publice în regiune. Angajații Ministerului de Interne și ai Serviciului de Informații și Securitate, care au activat în acești ani în structurile de pe teritoriul Găgăuziei, în cele mai dificile condiții, au continuat să își îndeplinească cu bună credință obligațiile, purtând cu demnitate și onoare toate greutățile și privările care le-au căzut în sarcină și, prin munca lor, au contribuit semnificativ la menținerea ordinii publice, la apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova.

Consider că este corect ca măsurile de garanții sociale prevăzute pentru participanții la conflictul militar din Transnistria să fie extinse și asupra angajaților care au activat în acești ani în structurile menționate ale Ministerului de Interne și Serviciului de Informații și Securitate pe teritoriul Găgăuziei. Conform datelor preliminare, aproximativ 200 de angajați se încadrează în această categorie.

Fiodor GAGAUZ ,
Deputat în Parlament

